

UltraDRAW

Ultrasonik Titreşimli
Derin Çekme

Doç. Dr. A. Tolga BOZDANA | **PatentMeet**
GAÜN Makine Mühendisliği | **(03.07.2020)**

TEKNOPARK
GAZİANTEP

Target TEKNOLOJİ TRANSFER OFİSİ

ULUTEM
Gaziantep Üniversitesi
Uluğ Bey Yüksek Teknoloji Uygulama ve Araştırma Merkezi

- "Bilgi ve Teknoloji" odaklı
- 163.138 m² faaliyet alanı
- 100'e yakın firma
- Teknolojik çeşitlilik

- "Teknoloji Transferinde Tam İsbet" sloganı
- "Kitlemel İnovasyon" ve "Ortak Üretim" modelleri

- Laboratuvar Kalite Yönetimi Standardı
- Yüksek Teknolojik Altyapı
- Test ve Analiz Çeşitliliği

Doç. Dr. A. Tolga BOZDANA

Gaziantep Üniversitesi

Makine Mühendisliği Bölümü

(0342) 317 2001/2580

bozdana@gantep.edu.tr

Dr. Sadık OLGUNER

Gaziantep Üniversitesi

Makine Müh. Bölümü

(0342) 317 2529

olguner@gantep.edu.tr

● Çalışma Alanları:

- İleri İmalat ve Malzeme Teknolojileri, Ultrasonik Titreşim Destekli Sistemler, Yüzey İyileştirme, Yapay Zeka Uygulamaları

● Araştırma Projeleri:

- Uluslararası (3): Nottingham Üniv. & Rolls-Royce işbirliği (Koordinatör & Araştırmacı)
- TÜBİTAK (2): Gaziantep Üniv. (Yürütücü & Araştırmacı)
- BAP (2): Gaziantep Üniv. (Araştırmacı)

● Çalışma Alanları:

- Makine Elemanları ve Tasarımı, Sonlu Elemanlar Analizleri, Ultrasonik Destekli Sistemler

● Araştırma Projeleri:

- TÜBİTAK (1): Gaziantep Üniv. (Araştırmacı)
- BAP (1): Gaziantep Üniv. (Araştırmacı)

Geleneksel derin çekme prosesinde malzemenin **Sınır Çekme Oranı (SÇO)** (çekilebilecek en büyük kupa çapı)

Tek seferde istenilen kupa derinliğine ulaşamaması

Çekme işleminin birden fazla adımda yapılması

Kalıp maliyetlerinin ve proses sürelerinin artması

Kupanın formunu ve kalitesini etkileyen (kontrol edilebilen & edilemeyen) faktörler

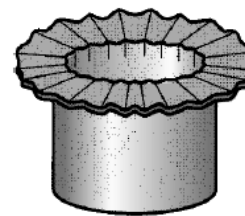

- **Malzeme Özellikleri:**
mukavemet, pekleşme, anizotropi, vb.
- **Yüzey Koşulları:**
pürüzlülük, sürtünme, vb.
- **Proses Şartları:**
kalıp özellikleri, çekme kuvveti ve hızı, vb.

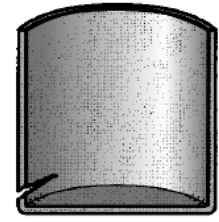
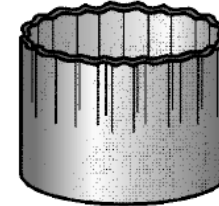

Ürün kusurları:

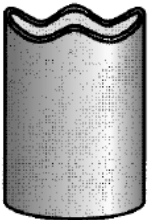
- **Marullanma (Kırışiklık)**
- **Yırtılma & Patlama**
- **Kulaklaşma**

Marullanma

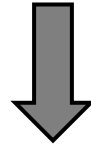
Yırtılma

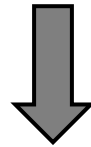
Kulak

Şekillendirme süresince **malzeme üzerinde titreşimler uygulamak**
(*Malzemenin, titreşimli yüklere maruz kalması*)

Malzemenin şekillendirmeye karşı **direncinin (pekleşme) azaltılması**

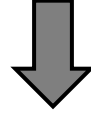
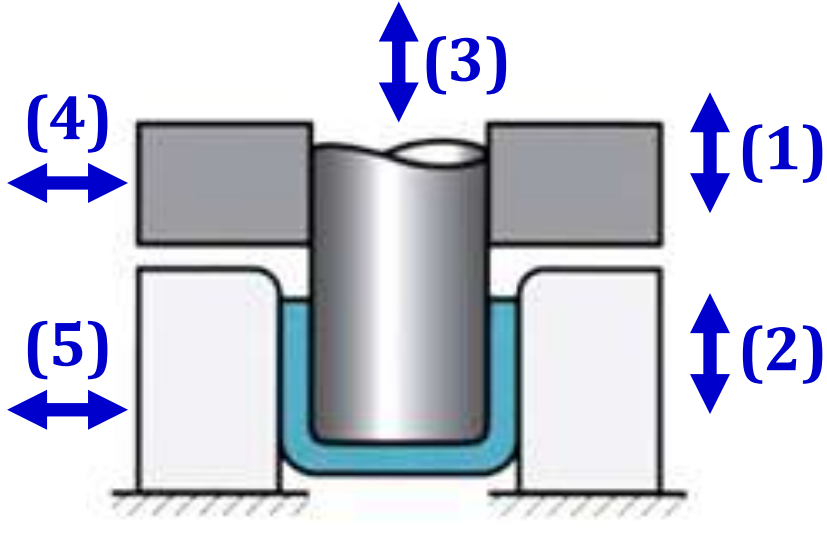

Malzeme ile kalıp yüzeyi arasındaki **sürtünmenin azaltılması**

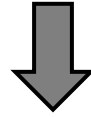

- Malzemenin şekillendirme kabiliyetinin **iyileştirilmesi**
- Tek seferde daha derin **çekilebilmesi**
- Ürün kusurlarının **giderilmesi/önlenmesi**
- Kalıp maliyetlerinin ve proses sürelerinin **düşürülmesi**

Geleneksel Derin Çekme Prosesi + Ultrasonik Titreşim Teknolojisi

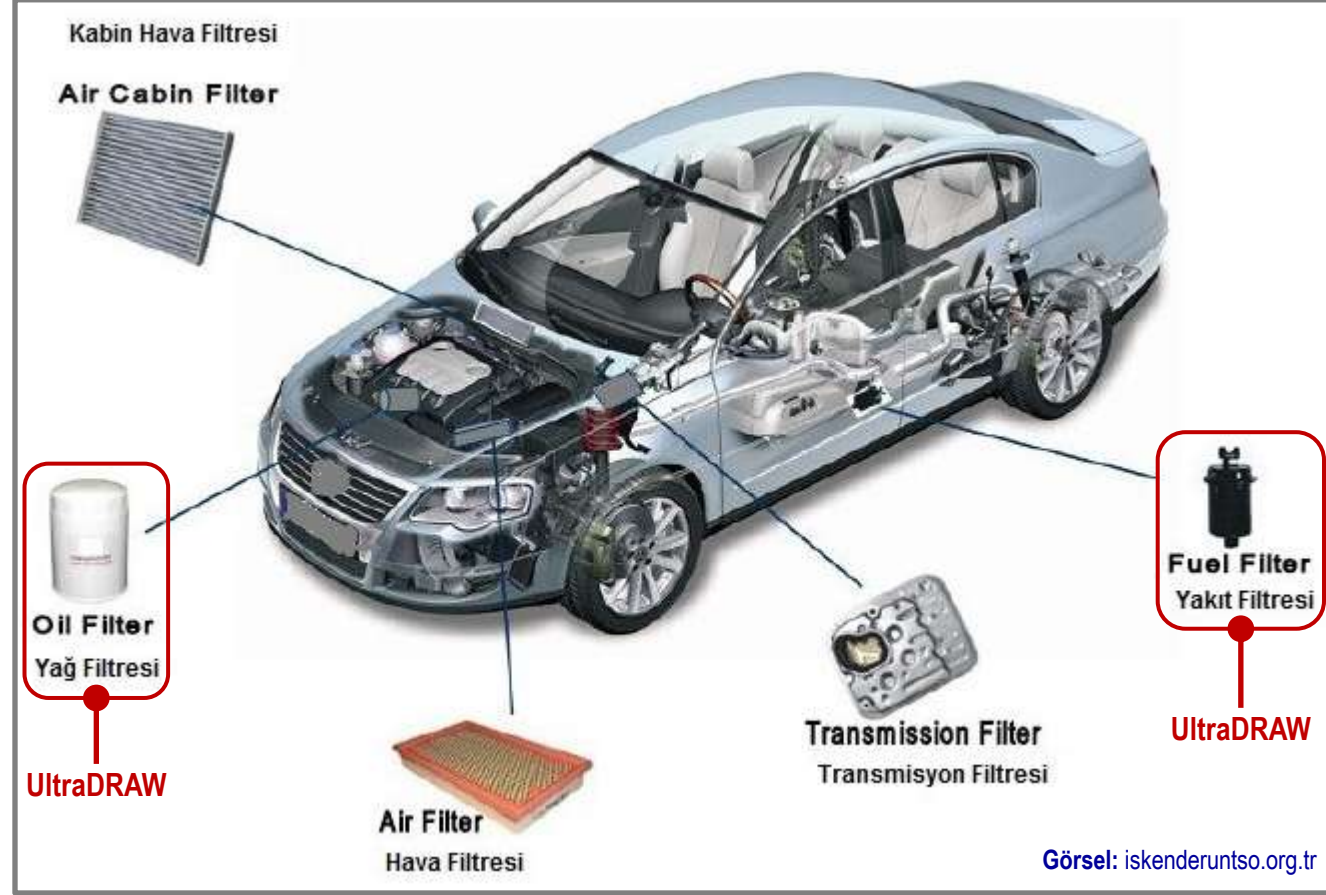
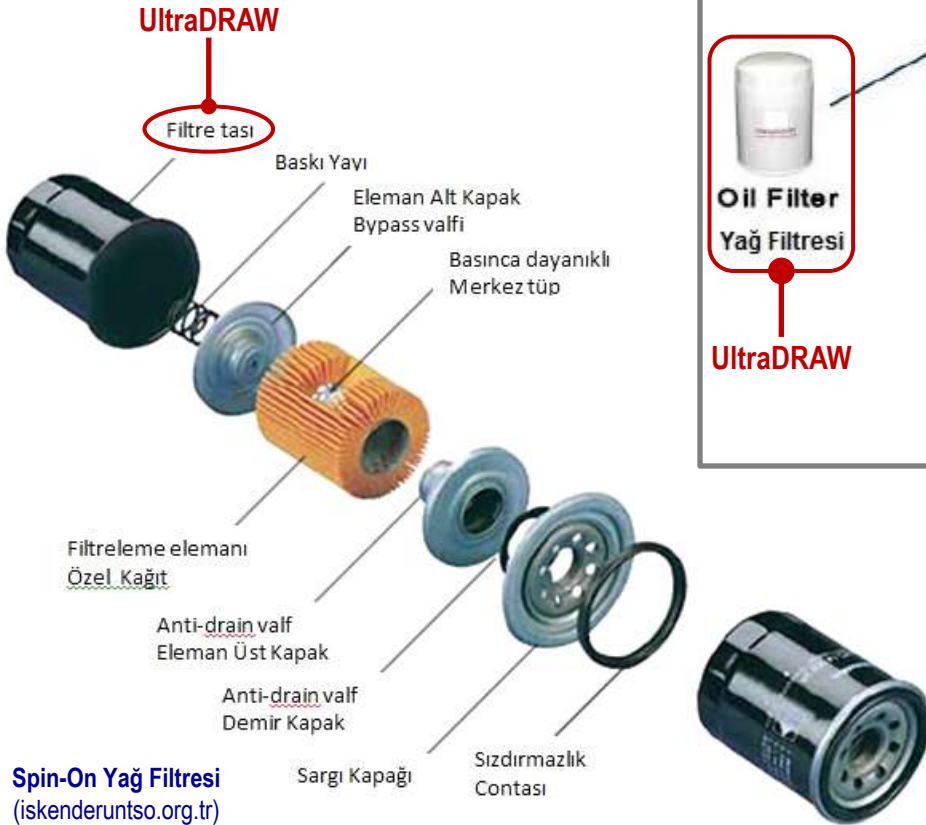

Derin çekme kalıp sisteminde farklı konfigürasyonlarda (1-5) yüksek frekansta (ultrasonik) ve belirli genlik seviyelerinde **mekanik titreşimler** uygulanabilir

Kapsamlı literatür araştırması sonucunda en etkili yöntemin; **baskı plakasına (pot çemberine) aksenal yönde ultrasonik titreşimler uygulanması (konfigürasyon #1)** olacağı anlaşılmıştır. **UltraDRAW ile bu yöntem başarıyla uygulanabilmektedir.**

- ◎ **Uygulama Alanları: Otomotiv, Beyaz Eşya**
(Derin Çekme prosesinin sıklıkla kullanıldığı sektörler)
- ◎ **Hedef Sektör: Otomotiv Yan Sanayi**
(sac metal şekillendirme sektörünün yaklaşık %30'unu ihtiva ediyor)
- ◎ **Firma Profili: Otomotiv Filtre Üreticileri**
(Teknolojimizin verimli olacağını düşündüğümüz sektör)
- ◎ **Hedef Ürün: Yağ/Yakıt Filtresi (dış kovan)**
(Teknolojimizin silindirik kupa üretimine kolayca uygulanabilir olması)
- ◎ **Pazar Araştırması: Sektör Raporu 2018 (İskenderun Bölgesi)**
  - Türkiye'de 70 adet filtre üreticisi, yaklaşık %20'si İskenderun bölgesinde.
  - Üretilen filtrelerin yaklaşık %65'i İskenderun bölgesinde üretilmekte.
  - Türkiye'nin motorlu araç filtre ihtiyacı yaklaşık 150 milyon adet/yıl.
  - İskenderun bölgesinin yıllık filtre ihracatı yaklaşık 35-40 milyon dolar.
  - **Kaynak: İskenderun Ticaret ve Sanayi Odası**

İNOVATİF

İlgili alanda/sektörde
Türkiye’de ve dünyada
ilk ve tek...

UYARLANABİLİR

Farklı malzemelere ve
sac şekillendirme proseslerine
adapte edilebilir...

DOĞRULANMIŞ

Sonlu Elemanlar Yöntemi
ile **nümerik analizler** ve
laboratuvar testleri ile
tutarlı sonuçlar...

SÜRDÜRÜLEBİLİR

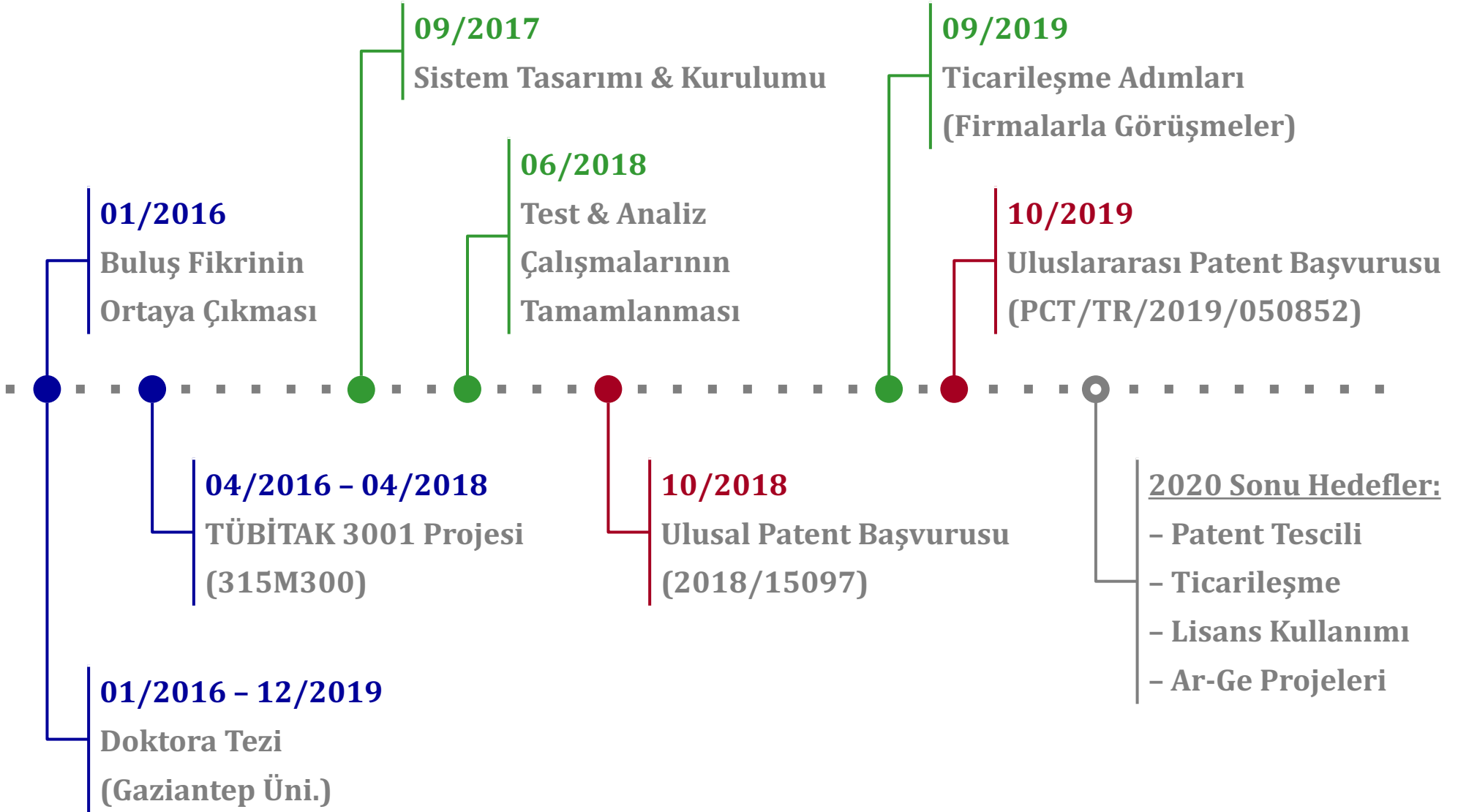

Farklı proses şartları altında soğuk hadde
karbon çeliklerinde **1000’e yakın test ve
yüksek oranda başarı...**

YÜKSEK PERFORMANS

Soğuk hadde karbon çeliklerinde
geleneksel yöntemle kıyasla:
Sınır Çekme Oranı: %17’ye varan artış
Kupa Derinliği: %50’ye varan artış
Şekillendirme Yüğü: %30’a varan azalma
Marullanma (Kırışiklık): minimum/yok
Yağ Kullanımı: yağlı/yağsız çekilebilirlik

● **Hedef Ürün:**

Firmanın ihtiyacı/isteği doğrultusunda teknolojinin uygulanabileceği en uygun ürünün belirlenmesi

● **Sistem Konfigürasyonu:**

Belirlenen üründe en iyi sonuçları alabilmek adına tasarlanacak ve imal edilecek kalıp/sistem konfigürasyonuna karar verilmesi

● **Malzeme, Ekipman, Yazılım Temini:**

Kurulacak sistem için gerekli olan tezgah/ekipman/malzeme/yazılım temininin yapılması

- **Tezgah:** Derin Çekme Presi (tercihen Servo Pres)
- **Ekipman:** Derin Çekme Kalıp Seti, Titreşimli Derin Çekme için Sistem Komponentleri (ultrasonik jeneratör, dönüştürücü, yükseltici, horn)
- **Malzeme:** Derin çekme için uygun olan sac malzemeler
- **Yazılım:** Horn tasarımı ve proses modellemesi için kullanılacak olan Sonlu Elemanlar Yazılımı

Patent Destek Oranı

%40

KOBİ için

%25

Büyük Firma
için

TR, PCT Başvuru (Araştırma Raporu Olumlu)

Teşekkürler...

www.patenteffect.com/patentmeet

Doç. Dr. A. Tolga BOZDANA | **PatentMeet**
GAÜN Makine Mühendisliği | **(03.07.2020)**